

Neljapäev, 14. aprill 2016

P8_TA(2016)0137

Erasektor ja areng**Euroopa Parlamendi 14. aprilli 2016. aasta resolutsioon erasektori ja arengu kohta (2014/2205(INI))**

(2018/C 058/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Erasektori rolli tugevdamine kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisel arenguriikides“ (COM(2014)0263) ning nõukogu 23. juuni 2014. aasta ja 12. detsembri 2014. aasta järeldusi selle kohta,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast 2015. aastat“ (COM(2015)0044),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Inimväärne elu kõigile“ (COM(2013)0092) ning nõukogu 25. juuni 2013. aasta järeldusi selle kohta,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks“ (COM(2011)0637) ja nõukogu 14. mai 2012. aasta järeldusi selle kohta,
- võttes arvesse tegevuskava erainvesteeringute kohta säästva arengu eesmärkidesse, mis on visandatud ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi 2014. aasta maailma investeerimisaruandes ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni arengu edendamise kohta vastutustundlike äritavade rakendamise abil ja kaevandustööstuse rolli kohta arenguriikides ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 19. mai 2015. aasta resolutsiooni arengu rahastamise kohta ⁽⁴⁾ ning eriti selles esitatud nõudmist viia erasektori tegevus vastavusse säästva arengu eesmärkidega,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni omandiõiguste, omandi ja jõukuse loomise tähtsuse kohta vaesuse kaotamises ning säästva arengu soodustamises arengumaades ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni aruannet nõukogule ja Euroopa Parlamendile ELi väliskoostöö rahastamisvahendite ühendamise platvormi tegevuse kohta selle loomisest kuni 2014. aasta juuli lõpuni (COM(2014)0733),
- võttes arvesse 2. märtsi 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni abi tõhususe kohta ning 4. septembri 2008. aasta Accra tegevuskava,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0250.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 16/2014 „Eli välispoliitika toetamise eesmärgil toimuva piirkondlike investeerimisrahastute toetusprogrammide ja finantseerimisasutuste laenude ühendamise mõjususe“,
- võttes arvesse 1. detsembri 2011. aasta Busani partnerluslepingut tõhusaks arengukoostööks⁽¹⁾, eriti selle lõiget 32, milles osutatakse vajadusele tunnustada „erasektori keskset rolli innovatsiooni edendamises, jõukuse, sissetuleku ja töökohtade loomises, siseressursside mobiliseerimises ning seeläbi ka vaesuse vähendamises“,
- võttes arvesse ühisavaldust riikliku ja erasektori koostöö kohta⁽²⁾ ning heaolupartnerlust⁽³⁾, mis tekkis Busani kohtumise erasektorit käsitlenud arutelude tulemusel,
- võttes arvesse 20.–22. juunil 2012. aastal toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi Rio+20 tulemusdokumenti „Tulevik, mida tahame“⁽⁴⁾,
- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ÜRO algatust Global Compact ja OECD suuniseid hargmaistele ettevõtetele: täiendavus ja iseloomulik panus⁽⁶⁾,
- võttes arvesse ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) säästva arengu investeerimispoliitika raamistikku⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Aafrika Arengupanga Grupi erasektori arengustrateegiat 2013–2017 „Erasektori ümberkujundamise toetamine Aafrikas“⁽⁸⁾,
- võttes arvesse ILO kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta⁽⁹⁾,
- võttes arvesse ÜRO Tööstusarengu Organisatsiooni (UNIDO) Lima deklaratsiooni kaasava ja jätkusuutliku tööstusarengu kohta⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse ILO inimväärse töö tagamise suuniseid,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 9 lõike 2 punkti b, milles on sätestatud kohustus tagada, et avalikke rajatisi ja teenuseid pakkuvad eraõiguslikud isikud arvestaksid puuetega inimeste nende juurdepääsu kõigi aspektidega⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse Eli strateegiat aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas (COM(2011)0681),
- võttes arvesse 2015. aasta järgset arenguraamistikku, milles nähakse erasektorit peamise rakenduspartnerina, ning erasektori rolli üleminekul keskkonnasõbralikule majandusele,
- võttes arvesse 2010. aasta vabatahtlikke suuniseid maaomandi ja muude loodusvarade vastutustundlikuks haldamiseks⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>.

⁽²⁾ http://www.mofa.go.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf.

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home.

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>.

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf.

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>.

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf.

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf.

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning väliskomisjoni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamusi (A8-0043/2016),
- A. arvestades, et avalikul sektoril on põhjanev roll säästva arengu eesmärkide saavutamisel; arvestades, et erasektor on kõigis turumajandustes jõukuse loomise ja majanduskasvu allikas, luues arenguriikides 90 % töökohtadest ja sissetulekust; arvestades, et erasektor moodustab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) andmetel arenguriikides 84 % SKPst ja see suudab olla jätkusuutlik baas riigiseste ressursside mobiliseerimisele, vähendades sõltuvust abist, kuniks see on nõuetekohaselt reguleeritud, järgib inimõiguste põhimõtteid ja keskkonnanorme ning on seotud konkreetsete pikaajaliste positiivsete muutustega riigisiseses majanduses, säästvas arengus ja ebavõrdsuse vähendamises;
- B. arvestades, et ÜRO Arenguprogrammi inimarengu indeksi andmetel teenib 1,2 miljardit inimest vähem kui 1,25 US dollarit päevas; arvestades, et ebavõrdsus on kasvuteel ning kujutab koos vaesusega endast ühte suurimat ohtu ülemaailmsele stabiilsusele;
- C. arvestades, et eksisteerib selge seos tugeva tööstussektori arengu ja turu vaesuse vähendamise vahel: 1 % kasv tootmissektori lisaväärtuses elaniku kohta vähendab vaeste isikute arvu peaaegu 2 %⁽¹⁾;
- D. arvestades, et vaja on suuremahulisi investeringuid, kuna arenguriikides vajatakse vahendeid hinnanguliselt 2,4 triljonit USA dollarit aastas praegu kulutatavast rohkem; arvestades, et erasektori rahastamine võib avaliku sektori rahastamist täiendada, kuid mitte asendada;
- E. arvestades, et ÜRO kuulutas 2012. aasta rahvusvaheliseks ühistute aastaks, toonitamaks nende rolli arengu tagamisel, inimeste võimendamisel, inimväärikuse tugevdamisel ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele kaasa aitamisel; arvestades, et ühistute sektoris on kogu maailmas umbes 800 miljonit liiget enam kui 100 riigis ning et sellesse sektorisse kuulub maailmas hinnanguliselt üle 100 miljoni töökoha;
- F. arvestades, et mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes on kõigi turumajanduste alustalaks, seisavad arengumaades silmitsi suurema regulatiivse koormusega kui ELis, ja et enamik neist tegutseb mitteametlikus majanduses, mis on väga muutlik ja mille puhul neil puuduvad õiguskaitse, tööõigused ja rahastamisvõimalused; arvestades, et maailmapanga 2014. aasta aruande „Doing Business“ kohaselt on kõige vaesemad riigid tegelikult need, mille suhtes rakendatakse kõige koormavamad regulatiivset koormust⁽²⁾;
- G. arvestades, et industrialiseerimine (eriti kohalike väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) ning väikeste ja keskmise suurusega tööstuste (VKTde) arengu läbi) on heaolu ja arengu mootoriks;
- H. arvestades, et ÜRO 1986. aasta arenguõiguse deklaratsioonis on arengut nimetatud põhiliseks inimõiguseks; arvestades, et deklaratsioonis võetakse omaks inimõigustel põhinev käsitlus, mis tähendab kõigi inimõiguste (majanduslikud, sotsiaalsed, kultuurilised, kodaniku- ja poliitilised õigused) realiseerimist; ja arvestades, et deklaratsioonis kohustatakse samuti tugevdama rahvusvahelist koostööd;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf .

⁽²⁾ Maailmapanga Grupp, „Doing Business 2014: Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises“, 29. oktoober 2013.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- I. arvestades, et välismaised otseinvesteeringud võivad aidata saavutada säästva arengu eesmärke, mis kajastuvad UNCTADi ettepanekus investeerida säästva arengu eesmärkidesse (tegevuskava erasektori toetuste edendamiseks ⁽¹⁾), tingimusel, et välismaised otseinvesteeringud on nõuetekohaselt reguleeritud ja seotud riigisisese majanduse konkreetsete muutustega, eelkõige seoses tehnosiirde ja koolitusvõimaluste loomisega kohalikule tööjõule, sh naistele ja noortele;
- J. arvestades, et imporditariifidel on oluline osa valitsemissektori tuludes ning need võimaldavad tärkavatel tööstustel kasvada arengumaade siseturgudel; arvestades, et töödeldud põllumajandustoodete imporditariifid võivad luua ruumi lisaväärtuseks ja töökohtade loomiseks maapiirkondade majanduses, edendades samal ajal toiduga kindlustatust;
- K. arvestades, et 60 % arengumaade töökohtadest mitteametlikus sektoris on mikro-, väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, ja arvestades, et 70 % mikro-, väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetest ei saa finantsasutustelt rahastamist, kuigi nad vajavad seda majanduskasvuks ja töökohtade loomiseks;
- L. arvestades, et maailma 100 suuremast majandusüksusest 51 on ettevõtted ning et 500 suurema hargmaise ettevõtte tegevus moodustab peaaegu 70 % maailma kaubandusest;
- M. arvestades, et keskmine tootmissektori lisaväärtus elaniku kohta on tööstusriikides 10 korda suurem kui arengumaades ja 90 korda suurem kui vähim arenenud riikides ⁽²⁾;
- N. arvestades, et arenenud ja arenguriikide eelarvepoliitiline manööverdamisruum on *de facto* piiratud ülemaailmsete investorite ja finantsurgude nõuetega; arvestades, et Rahvusvahelise Valuutafondi andmetel mõjutab arenguriike eriti äriühingute tulumaksu vältimine, sest need riigid sõltuvad tulude suurendamisel äriühingute tulumaksust rohkem kui OECD riigid; arvestades, et tavad, mis hõlbustavad rahvusvahelistel korporatsioonidel ja üksikisikutel maksustamist vältida, on ELi liikmesriikides laialdaselt kasutusel;
- O. arvestades, et ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni 2015. aasta järgse arengu tegevuskava vallas nõustav kõrgetasemeline rühm tegi pärast konsulteerimist 30 riigist pärit 250 äriühingu (aastatulu 8 miljardit USA dollarit) tippjuhtidega järelduse, et jätkusuutlikkus tuleb kavandada nende ettevõtlusstrateegiasse, et kasutada ära ärivõimalusi jätkusuutlikuks majanduskasvuks; arvestades, et erasektori soovi toetada säästvat arengut takistab sageli selge eeskaju puudumine, kuidas ettevõtted peaksid avaliku sektoriga partnerlusi moodustama; arvestades, et erasektor võiks pakkuda kaupu ja osutada teenuseid vaestele kogukondadele ja inimestele, vähendades kulusid, suurendades valikuvõimalusi, kohandades kaupu ja teenuseid nende konkreetsetele vajadustele ning aidates kaasa keskkonna- ja sotsiaalsete tagatiste ja normide levikule;
- P. arvestades, et üldiselt tunnustatud määratluse puudumisel võib avaliku ja erasektori partnerlust määratleda kui mitme sidusrühma kokkuleppeid erasektori osapoolte, avaliku sektori asutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel, mille abil püütakse saavutada vastastikku kasulikku üldist eesmärki vahendite ja/või kogemuste jagamise teel;
- Q. arvestades, et 15 kahepoolsest institutsioonist koosnevad Euroopa arenguabi rahastamise institutsioonid (EDFI), mis etendavad tähtsat rolli pikaajalise rahastamise pakkumises erasektorile arenevates ja reformivates riikides, püüavad investeerida äriühingutesse, mille tegevus mõjutab arengut mitmel viisil, alates töökindlast elektrivarustusest ja puhtast veest ning lõpetades VKEdes rahastamise ja põllumajanduslike väikeettevõtete turulepääsuga;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf.

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- R. arvestades, et avaliku ja erasektori partnerlused on arenenud riikides, eriti Euroopa riikides ja USAs, juba aastakümneid levinud ühine vorm ning tänapäeval kasutavad neid arenguriikides laialdaselt enamik rahastajaid, moodustades umbes 15–20 % kogu taristuinvesteeringutest;
- S. arvestades, et 2,5 miljardit inimest, neist enamik arengumaades ja suuremas osas naised ja noored, on ikka veel tõrjutud äriühingudest, ametlikust finantssektorist ning kinnisvara ja maa omandamise võimalustest ilma; arvestades, et arengumaades on sissetulekurühmades jätkuvalt 6–9 protsendipunktiline sooline lõhe; arvestades, et sotsiaalne dialoog on töökohtadel soolise võrdõigusslikkuse toetamise oluline vahend ja aitab muuta alaesindatud arengumaade äriühingud;
- T. arvestades, et hästi kavandatud ja tõhusalt rakendatavad avaliku ja erasektori partnerlused suudavad mobiliseerida pikaajalist era- ja avaliku sektori rahastamist, luua innovatsiooni tehnoloogiates ja ärimudelites ning lisada mehhanisme tagamaks, et sellised partnerlused oleksid arenguga seotud tulemuste eest vastutavad;
- U. arvestades, et arenguriikide avaliku ja erasektori partnerlused on seni peamiselt keskendunud energiale, taristule ja telekommunikatsiooni sektoritele, samal ajal kui selliste sektorite nagu põllumajanduse, hariduse, keskkonnasäästlike tehnoloogiate, teadusuuringute ja innovatsiooni, tervishoiu ja omandiõiguste potentsiaal on jäänud nende partnerluste poolt valdavalt kasutamata;
- V. arvestades, et peaaegu kaks kolmandikku Euroopa Investeerimispannga (EIP) laenudest Aasia, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna riikidele viimase kümne aasta jooksul on olnud suunatud erasektori tegevusele; arvestades, et EIP Cotonou investeerimisrahastus on tunnustatud ainulaadse, riskivõtmisvõimelise, uuendatava fondina suurema riskiga investeeringute rahastamiseks erasektori arengu toetamisel;
- W. arvestades, et kuigi iga aasta liitub arengumaailma tööjõuga 45 miljonit töötajat⁽¹⁾, tunnistab 34 % ettevõtetest 41 riigis asjaolu, et nad ei suuda leida vajalikke töötajaid;
- X. arvestades, et muutuste kava kontekstis nähakse segarahastamist olulise vahendina täiendavate ressursside võimendamiseks, ühendades ELi toetuseid avaliku ja erasektori rahastajate pakutavate laenude või omakapitaliga; arvestades aga, et Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 16/2014 (segarahastamise kasutamise kohta) järeldustest ilmnes, et peaaegu poolte kontrollitud projektide puhul ei olnud toetuste põhjendamiseks piisavalt tõendeid, samal ajal kui paljude selliste juhtude puhul oli märges, et investeeringuid oleks tehtud ka ilma ELi toetuseta;
- Y. arvestades, et tootmissektoril, kus kogu maailmas oli 2009. aastal 470 miljonit töökohta ja 2013. aastal ligi pool miljardit töökohta⁽²⁾, on suur potentsiaal tööhõive ja jõukuse loomiseks ning inimväärse ja kvalifitseeritud töö jaoks;
- Z. arvestades, et globaalne jõukus koguneb üha rohkem väiksearvulise rikka eliidi kätte ning eeldatakse, et rikkaim 1 % elanikkonnast omab 2016. aastaks enam kui poolt globaalsest jõukusest;
- AA. arvestades, et õiglane ja progressiivne maksustamine koos heaolu ja sotsiaalse õigluse kriteeriumitega on kesksel kohal ebavõrdsuste vähendamisel, kujundades riigis jõukuse ümberjaotamist suurema sissetulekuga kodanikele neile, kes seda kõige enam vajavad;

⁽¹⁾ „Building an Employment-Oriented Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth“ ILO ja IMF kõrgetasemelise konverentsi taustadokumendis „The Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion“, ILO, 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf.

Neljapäev, 14. aprill 2016

Pikaajaline strateegia koostöök erasektoriga

1. tunnistab, et erasektori investeeringud arengumaadesse võivad aidata kaasa ÜRO säästva arengu eesmärkide saavutamisele, kui neid nõuetekohaselt reguleeritakse; tunneb heameelt nõukogu 12. detsembri 2014. aasta järelduste üle erasektori suurema rolli kohta arengukoostöös ja on nendega nõus; tunneb heameelt komisjoni algatuse üle soodustada erasektori saamist teiste, riiklike ja valitsusväliste arenguorganisatsioonide ning kaasavate ärimudelite, näiteks ühistute ja sotsiaalsete ettevõtete kõrval oluliseks kaasava ja säästva arengu partneriks ÜRO säästva arengu eesmärkide raames, mis eeldab erasektorilt kohustust pühenduda heale valitsemistavale, vaesuse vähendamisele ja jõukuse loomisele jätkusuutlike investeeringute abil, samuti ebavõrdsuse vähendamisele, inimõiguste ja keskkonnanormide edendamisele ning kohalike majanduste võimendamisele; toonitab, et kõik kaasatud peavad era- ja avaliku sektori osaliste erinevaid rolle täielikult mõistma ja tunnistama;
2. palub komisjonil jätkata aktiivset osalemist aruteludes 2030. aasta tegevuskava üle, tunnistades samal ajal erasektori mitmekesisust ja probleeme, mis esinevad kõige enam tõrjutute ja raskeimini kättesaadavate vaesuse leevendamisel; on arvamusel, et mis tahes ELi poliitika puhul, millega püütakse kaasata erasektorit arengualasesse tegevusse, tuleb täpsustada, millisele erasektorile see on suunatud;
3. toonitab, et tulevastes partnerlustes 2030. aasta säästva arengu tegevuskava raames tuleb keskenduda rohkem vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamisele; tuletab meelde, et ametlik arenguabi peab jääma peamiseks vahendiks kõigi vaesuse vormide kaotamisel ja arengumaade sotsiaalsete alusvajaduste rahuldamisel, ja et seda ei saa asendada erasektori rahastamisega; tunnistab võimalusi erasektori rahastamise võimendamiseks ametliku arenguabiga tingimusel, et järgitakse läbipaistvuse, aruandekohustuse, omaluse ning riigi prioriteetidele vastavuse ja võla jätkusuutlikkuse riski põhimõtteid;
4. nõuab rohkem avaliku sektori investeeringuid kõigile kättesaadavatesse avalikesse teenustesse, eriti transpordi sektoris, joogivee, tervishoiu ja hariduse kättesaadavuse valdkonnas;
5. on veendunud, et erasektor ja avalik sektor on kõige tulemuslikumad, kui nad teevad koostööd heas seisundis investeerimiskeskonnas, äritegevuse ja majanduskasvu aluste loomisel; rõhutab, et kõik partnerlused ja liidud erasektoriga peavad keskenduma jagatud väärtuse prioriteetidele, mis ühendavad ettevõtluseesmärgid ELi arengueesmärkidega, ja järgima rahvusvahelisi standardeid arengu tõhususe vallas; on arvamusel, et neid tuleb kujundada ja juhtida koos kõnealuste partnerriikidega, et tagada riskide, kohustuste ja tulude jagamine, kulutõhusus ja täpsed arengueesmärgid, korrapärased vahe-eesmärgid, selge aruandekohustus ja läbipaistvus;
6. tervitab välismaise erasektori rolli arenguriikidesse investeerimise kaudu riikide arengu kiirendamisel; rõhutab samuti, kui tähtis on soodustada vastutustundlikku investeerimist, mis toetab kohalikke turge ja aitab leevendada vaesust;
7. toetab Euroopa arenguabi rahastamise institutsioonide ühenduse (EDFI) tegevust, kuna selle liikmed varustavad arenguriikide ettevõtjaid kapitaliga nii ettevõtetesse otse investeerides kui ka kaudselt, andes kapitali kohalikele äripankadele ja tärkavate turgude börsivälistes ettevõtetesse investeerivatele fondidele, mille raames keskendutakse mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele; nõuab tungival, et komisjon soosiks selliseid programme rahastamisel ja koostöö tegemisel, kuna erasektor on arenguriikides ülimalt oluline;
8. nõuab tõhusamate läbipaistvus- ja aruandlusnormide väljatöötamist ELi tehnoloogiaettevõtete jaoks seoses sellise tehnoloogia eksportimisega, mida saab kasutada inimõiguste rikkumiseks, korrupsiooni soodustamiseks või ELi julgeolekuhuvide vastaseks tegevuseks;
9. rõhutab, et ELi kaubandus-, investeerimis-, julgeoleku- ja arengupoliitika on omavahel seotud ning neil on otsene mõju arenguriikidele; tuletab meelde Lissaboni lepingu artiklit 208, milles sätestatakse poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõte, mille kohaselt tuleb arengukoostöö eesmärgid arvesse võtta sellise poliitika puhul, mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid; nõuab kogu kaubandus- ja investeerimisvaldkonna poliitika hindamist arengule avaldatava mõju osas, eriti seoses universaalse juurdepääsuga üldist huvi pakkuvatele kaupadele ja teenustele; rõhutab, kui tähtis on täiustada säästva arengu peatükke kõikides tulevastes kahepoolsetes kaubanduskokkulepetes, et lisada sinna erasektori jaoks tõhusad aruandluskavad;

Neljapäev, 14. aprill 2016

10. rõhutab vajadust uurida, kuidas kaasata erasektorit veelgi rohkem Euroopa naabruspoliitika raames, et aidata luua Euroopa Liidu naabruses majanduskasvu ja töökohti, näiteks oskusteabe jagamise kaudu kapitalile juurdepääsemiseks;
11. palub komisjonil edendada, toetada ja rahastada avaliku sektori sisest partnerlust esimese võimalusena ning hõlmata kohustuslikud ja avalikult kättesaadavad vaesuse ja sotsiaalse mõju eelhindamised, kui arenguprogramme rakendatakse koos erasektoriga;
12. nõuab, et EL hõlmaks ametliku konsulteerimise kodanikutühiskonna organisatsioonide ja kogukondadega, keda arenguprojektid otseselt ja kaudselt mõjutavad;
13. toonitab ELi lisaväärtuse tohutut potentsiaali partnerluste moodustamiseks erasektoriga tihedas koostöös liikmesriikide ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, kellest paljudel on tõendatud tulemused koostööst erasektoriga; toonitab, et õigusriigi põhimõtetele põhinev täielikult toimiv turumajandus on jätkuvalt oluline majandus- ja sotsiaalarengut soodustav tegur ning see asjaolu peaks kajastuma ELi arengupoliitikas;
14. väljendab heameelt ÜRO ettevõtete kaasamise raamistiku üle, kus rõhutatakse asjaolu, et tugev majanduskasvu edendav erasektor on hädavajalik säästva arengu eesmärkide saavutamiseks ning et erasektor aitab olulisel määral kaasa ühistele edusammudele majandus-, sotsiaal- ja keskkonna valdkonnas;
15. väljendab heameelt erasektori osalemise üle OECD kõrgetasemelisel foorumil abi tõhususe teemal; peab sellega seoses eelkõige tervitatavaks algatusi uuenduslike viiside osas, millega võimendada erasektori vahendeid arengu rahastamiseks, ning 2011. aastal Busanis tehtud ühisavaldust, mis käsitleb avaliku ja erasektori koostöö laiendamist ja tõhustamist laiapõhjalise, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu heaks;
16. tunneb heameelt asjaolu üle, et kahepoolse sidumata abi osakaal on pidevalt suurenenud, kuid väljendab muret jätkuvate seotud abi ametlike ja mitteametlike vormide pärast⁽¹⁾; kutsub ELi ja liikmesriike üles täitma Euroopa arengukonsensuse raames võetud kohustust edendada abi täiendavat lahtisidumist, mis läheks kaugemale olemasolevatest OECD soovistest; rõhutab täiendavalt lahtiseotud abi majanduskasvu edendamise potentsiaali, millest saaks kasu arenguriikide kohalik tööstus; nõuab tegeliku abi („real aid“) suurendamist ja piirkondlike/kohalike väärtusahelate kestlikku ülesehitamist; nõuab kohalike osalejate edasist võimendamist ja keskendumist kestlike piirkondlike/kohalike väärtusahelate ülesehitamisele; rõhutab kohaliku ja piirkondliku omaluse, partnerriikide riiklike strateegiate ja reformikavade ning arenguprojektide kaasatuse ja kohalike tarneahelate kindlustamisega kaasneva lisaväärtuse olulisust; on veendunud, et arengupoliitikal on oluline roll praeguste ELi-suunaliste rändevoogude algpõhjustega tegelemisel;
17. tunnustab samuti kõigi riikide ja eriti arenguriikide õigust kehtestada ajutisi kapitalipiiranguid, et hoida ära finantskriise, mis võivad tuleneda lühiajalistest ja volatilisest erakapitali rahavoogudest; nõuab selle õiguse piirangute kaotamist kõigist kaubandus- ja investeerimislepingutest, k.a WTOs;
18. juhib tähelepanu asjaolule, et EL peab võtma erasektori toetamisel arvesse juurdepääsetavust, sest selliste suurte elanikkonnarühmade nagu puudega inimeste väljajätmise tõttu jäävad eraettevõtted ilma sugugi mitte tühisest turuosast;

Arenguriikide kohaliku erasektori toetamine

19. juhib tähelepanu asjaolule, et arenguriikide mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on palju suurem regulatiivne koormus kui ELi mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, ning et neil puuduvad õiguskaitse ja omandiõigused ja nad tegutsevad muutlikus mitteametlikus majanduses; toonitab sellega seoses, kui tähtsad on maa kinnistamise süsteemid; rõhutab, et arenguriikide kohalikkude erasektorit tuleb edendada näiteks rahastamisvõimaluste ja ettevõtluse edendamise abil; palub, et komisjon, teised abiandjad ja arenguasutused suurendaksid kohalike VKEdede suutlikkuse arendamisele suunatud toetust;

⁽¹⁾ ActionAid (2005): aruanne „Real Aid: An Agenda for Making Aid Work“, lk 4.

Neljapäev, 14. aprill 2016

20. nõuab, et EL edendaks riiklike arengustrateegiaid, mis kujundavad erasektori toetust arengule, kaasates erasektori arenguraamistikku, kus keskendutakse siseriiklikele ühistutele, VKEdele ja mikroettevõtjatele, eriti väiketalunikele, sest neil on suurim potentsiaal olla riikides õiglase arengu mootoriks;

21. toonitab, et partnerluste loomist arengumaadega tuleb rohkem toetada, et ajakohastada nende õigusraamistikud, luues eraalgatustele sõbraliku keskkonna, pakkudes ettevõtetele toetusmehhanisme ning saavutades samal ajal reguleerimise abil õige tasakaalu investeringuid soodustava õhkkonna ning avalike huvide ja keskkonna kaitse vahel; märgib, et arengumaades tuleb soodustada usaldusväärsete pangandussüsteemide ja maksuametite loomist, mis suudavad teostada tõhusat finantsjuhtimist ning avaliku ja erasektori vahendite haldamist; kutsub partnerriikide valitsusi üles kehtestama aegumisklausli, mille alusel saaks tühistada liigsed meetmed; märgib, et õigusaktide suhtes tuleks kohaldada mõju hindamist eesmärgiga hinnata negatiivset mõju töökohtade loomisele ning ohtusid keskkonnastandarditele;

22. nõuab, et EL tugevdaks arenguriikide suutlikkust võtta kasutusele riigi tulud, et võidelda maksupettuse, korrupsiooni ja ebaseaduslike rahavoogudega, ja eelkõige aidata vähim arenenud riikidel ja ebakindlatel riikidel rajada tõhusamaid ja kindlaid juhtimisasutusi, k.a õiglase ja tõhusate maksusüsteemide arendamise abil; nõuab seepärast, et EL ajakohastaks arenguriikidele antava rahalise ja tehnilise abi, et tagada suurem läbipaistvus ja aruandekohustus; nõuab, et EL, liikmesriigid, kõik 2011. aasta Busani tulemusliku arengukoostöö partnerluslepingule alla kirjutanud organisatsioonid, arenenud riigid ja arenguriigid täidaksid võetud kohustust suurendada korrupsiooni ja ebaseadusliku rahavoogude vastases võitluses tehtavaid jõupingutusi;

23. nõuab, et komisjoni rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat (DG DEVCO) teeks koostööd siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraadiga (DG GROW), et Euroopa ettevõtlusvõrgustiku alusel dubleerida väikeste, keskmise suurusega ja mikroettevõtjate piirkondlike tugistruktuure arenguriikides, mille eesmärk on aidata neil muutuda seaduslikuks, saada juurdepääs rahastamisele ja kapitalile ning turule ja ületada õiguslikud takistused ning toetada eelkõige neid esindavate vahendajaorganisatsioonide tugevdamist; rõhutab asjaolu, et edaspidi võiksid sellised struktuurid saada ka kohalike ja piirkondlike avaliku ja erasektori partnerluste algatamise kohtadeks eri valdkondades, alates põllumajandusest ja lõpetades kuteharidus- ja tervishoiuprogrammidega, aidates seeläbi kaasa suutlikkuse suurendamisele, teadmussiidritele ja kogemuste jagamisele ning kohalike ja rahvusvaheliste vahendite ühendamisele;

24. kinnitab, et EL vastutab õiglase ülemaailmse maksusüsteemi toetamise eest, mis tähendab, et rahvusvahelistele korporatsioonidele tuleb kehtestada tulemuslikud ja kohustuslikud riigipõhised aruandlusnõuded, tuleb luua ettevõtete, usaldusfondide ja sarnaste õiguslike üksuste tegelikult kasusaavate omanike avalik register, tagada maksuteabe automaatne vahetamine ning maksuõiguste õiglane jaotus maksu- ja investeerimislepingute läbirääkimisel; on samuti seisukohal, et välismaiseid otseinvesteeringuid tuleks investeerida ainult ettevõtetesse ja fondidesse, kes on valmis avalikustama oma kasusaavad omanikud ja andma riigipõhiselt aru oma finantskontode kohta;

25. tuletab meelde, et tollitariifirežiimid on õiguskeskkonna esmatähtis osa, mis on sihipäraselt suunatud vaeste vajadusi arvestavale erasektori arendamisele ja töökohtade loomisele; võtab siiski murega teadmiseks, et majanduspartnerluslepingutes kehtestatakse imporditariifide vähendamine mitmetes AKV riikide majandussektorites, samal ajal kui kogu ELi impordi suhtes kohaldatavate tariifide kaotamine tooks kaasa tariifitulude ulatusliku vähenemise, mõnel juhul kuni 15–20 % valitsemissektori tuludest; nõuab tungival, et EL kujundaks oma kaubanduspoliitikat kooskõlas poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõttega;

26. tunneb heameelt EIP 500 miljoni euro suuruse tulemusliku rahastamise vahendi üle Cotonou investeerimisrahastu raames, mis võimaldab EIP-l suurendada oma koostööd erasektoriga riskantsemates valdkondades ning suuremat väljakutset pakkuvates keskkondades; taunib EIP laenuvahendi vähendamist Aasia puhul; rõhutab, et EIP investeeringud Cotonou investeerimisrahastu raames tuleks viia demokraatliku omavastutuse põhimõtte kohaselt vastavusse riikide juhitavate arengustrateegiatega;

Neljapäev, 14. aprill 2016

27. rõhutab asjaolu, et ebakindlates riikides ja konfliktijärgses olukorras olevates riikides on erasektori arengu ees seisvad takistused suuremad kui mujal ning nõuavad sihipärasemat lähenemisviisi, et parandada investeerimiskliimat, kaotada tõkked, ebavajalikud ettevõtluse eeskirjad, turuvallutuslik käitumine ja korrupsiooni kõrge tase; soovib sellega seoses, et komisjon tegeleks partnerriikidega ja erasektoriga poliitiliste reformide alase dialoogi raames, et saada üle sügavast usaldamatusest valitsuste ja erasektori vahel, mida tavapäraselt soodustab tulu tagaajav käitumine, semupoliitika ja vähene legitiimsus;

28. kutsub komisjoni, liikmesriike ja arenguriike üles suurendama oma jõupingutusi naiste majandusliku iseseisvuse edendamisel ning naisettevõtjate toetusmehhanismide loomiseks; märgib, et säästmisel põhineval lähenemisviisil naiste rahalisele kaasamisele on tõestatud kogemused; soovib soolise aspekti arvessevõtmist kõikides partnerlusprogrammides, mis oleks ühendatud naiste, noorte, puuetega üksikisikute ettevõtluskoolitusega ja suunatud naissoost äriinglite võrgustikele; nõuab suurema toetuse andmist kohalikele naisettevõtjatele, et nad saaksid kasu erasektori juhitavast majanduskasvust; soovib võtta vastu meetmed, et teostada järelevalvet naiste majandusliku iseseisvuse edendamise protsessi üle ning võtab teadmiseks, et Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangul aitaks naiste ja meeste võrdväärne panus tööjõusse suurendada märkimisväärselt sissetulekut inimese kohta;

Euroopa ja rahvusvahelise ettevõtlussektori kaasamine säästva arengu saavutamisse

29. toonitab, et erasektori potentsiaal pikaajalisele säästvale arengule kaasaaitamisel seisneb enamasti kui rahalistes vahendites, kogemustes ja asjatundlikkuses ning hõlmab kohalike väärtusahelate ja turustuskanalite loomist, tuues kaasa töökohtade loomise, vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamise, naiste õiguste ja võimaluste ning keskkonnasäästlikkuse edendamise, mõjuulatuse ja tõhususe suurenemise ning parema juurdepääsu kaubanduslikult kättesaadavatele ja taskukohastele toodetele, teenustele ja tehnoloogiale; nõuab, et Euroopa arengualased jõupingutused täidaksid olulist rolli selliste kokkulepitud rahvusvaheliste standardite nagu ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni normide rakendamisel, mis hõlmaks koostööd ettevõtete ja investoritega, et tagada nende äritegevuses ja arenguriikide tarneahelates nimetatud juhtpõhimõtete ja OECD rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud suuniste täielik järgimine;

30. rõhutab, et erasektori tõhusaks osalemises arengus on esmatähtis sotsiaaldialoog; rõhutab, et arenguriikidel on kohustus toetada sotsiaaldialoogi erasektori tööandjate, töötajate ja oma riigi valitsuse vahel, mis on hea valitsemistava ja riigi stabiilsuse edendamise viis; palub eelkõige arenguriikidel tagada, et sotsiaaldialoog hõlmaks ka ekspordikauba tootmise eritsoone ja tööstusklastreid;

31. rõhutab, et erasektor, eriti kohalikud VKEd peavad olema poliitilise dialoogi osa koos kõigi muude arengupartneritega, et soodustada vastastikust arusaamist ja tegeleda ootustega, et tagada seeläbi tulemuslikkus ja läbipaistvus; rõhutab sellega seoses, et ELi delegatsioonidel arenguriikides on oluline roll niisuguste dialoogide vahendajana; rõhutab positiivset rolli, mida täidavad ühistud sotsiaalselt kaasava arengu katalüsaatorina, ja nende suutlikkust anda kogukondadele töökohtade ja sissetuleku tekitamise abil rohkem mõjuvõimu; juhib eelkõige tähelepanu, et töötajad on moodustanud ühiste teenustega ühistud ja liidud, kes aitaksid neid tegutsemisel füüsilisest isikust ettevõtjana mitteametlikus majanduses, samal ajal kui maapiirkondades annavad hoiu-laenuühistud juurdepääsu pangateenustele, mis on paljudes kogukondades puudulikud, ning rahastavad väikeste ja mikroettevõtete asutamist; tunnistab, et erasektor hõlmab selliseid osalejaid nagu sotsiaalsed ettevõtted ja õiglase kaubanduse organisatsioonid, kes on põiminud sotsiaalsed ja keskkonnapõhimõtted oma töösse; kutsub komisjoni üles tunnistama neid jõupingutusi oma töös, mis on seotud erasektori rolliga arengus;

32. kutsub komisjoni üles kaitsma investorite ja teiste sidusrühmade ettepanekut toetada vastavalt mittefinantsaruandlust käsitlevale ELi direktiivile siduvaid eeskirju ettevõtete sotsiaalse, keskkonnavalise ja inimõiguste alase aruandluse kohta, mis sisalduvad ÜRO säästva arengu eesmärkide uutes ettepanekutes;

Neljapäev, 14. aprill 2016

33. kutsub ELi üles aitama kaasa siseriiklike erasektori osaliste, eriti mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate struktuuride, võrgustike ja organisatsioonide tugevdamisele ja loomisele, võttes arvesse nende rolli riiklikus ja piirkondlikus poliitikas;

34. rõhutab, et üks peamisi piiranguid erasektori osaluse suurendamisele arenguriikides tuleneb usaldusväärsete projektide vähesusest, mille põhjuseks on nõrgad õigus-, institutsionaalsed ja eelarveraamistikud ja jõustamissuutlikkus, ning samuti investeringute kavandamise ja projektide ettevalmistamiseks vajalike vahendite vähesusest; nõuab suurema tehnilise abi andmist partnerriikide avaliku sektori ettevõtete valdkonnale, et suurendada nende suutlikkust võtta endale vastutus avaliku ja erasektori partnerluse juhtimise eest ning võtta nende protsessi lõpus endale vastutus; rõhutab vajadust, et erasektor näeks ette pikaajalise investeerimistulu, sest sõltuvalt oma aktsionäridest võib neil muidu puududa pikaajaline nägemus, mis on vajalik tulu saamiseks sotsiaalsektoritest, mis täidavad inimarengus tähtsat rolli;

35. märgib, et erasektori osalus arenguriikide taristus on 1990. aasta 18 miljardilt USA dollarilt suurenenud oluliselt 2013. aastaks 150 miljardile USA dollarile; nõuab pidevat tegevust selles suunas, märkides, et puudulik juurdepääs taristule on erasektori majanduskasvu peamine takistus, mis kahjustab toodangut ja töökohtade loomist;

36. toonitab avaliku ja erasektori partnerluste tohutut potentsiaali põllumajanduses, et vältida omandiõiguste ja maaomandiga seotud kindlustunde suhtes kohaldatava selgelt määratletud ja tugeva õigusraamistiku tingimustes maa hõivamist ning tagada tugevam ja tulemuslikum põllumajandustootmine; väljendab heameelt asjaolu üle, et 2014. aastal käivitati ELi programm maa valdamise tugevdamiseks Aafrika riikides; soovib, et EL ja selle delegatsioon täidaksid tugevamat rolli koostöös partnervalitsustega, samuti EIPga ja Rahvusvahelise Põllumajanduse Arengu Fondiga (IFAD) ja muude sarnaste organitega, kaasates erasektori põllumajandusprobleemide turupõhiste lahenduste väljatöötamise; rõhutab vajadust luua rahalised stiimulid, et vältida selliste vaeste ja äärepoolseimate piirkondade elanike ja põllumajandustootjate tõrjumist, mille suhtes ei ole suurt ärihuvi või mis ei ole tõenäoliselt põllumajandustööstuse partnerite jaoks atraktiivsed; rõhutab, et need kaitsemeetmed peaksid hõlmama sotsiaalsete ja keskkonnaohutude hindamist, konsulteerimist asjaomaste kogukondade õiguspäraste esindajatega, saades nende vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku vastava projekti kohta ning õigusliku toetuse nendele kogukondadele, kui nad seda vajavad; nõuab, et komisjon täiendaks projekte järelevalvemeetlustega ja räägiks läbi lepingute läbivaatamise üle juhtude puhul, mis on põhjustanud kohalikule elanikkonnale kahju;

37. rõhutab ka ohte, mis on seotud avaliku ja erasektori partnerlustega põllumajanduses, sealhulgas maa hõivamisega, mida tuleb vältida; rõhutab, kui tähtis on suunata abi väikepõllumajandustootjatele, eelkõige naistele; nõuab, et komisjon seoks kõik ELi vahenditega seotud avaliku ja erasektori partnerlused põllumajandussektoris ulatuslike väikepõllumajandustootjatele, karjakasvatajatele ja muudele haavatavatele maakasutajatele suunatud meetmetega, et kaitsta neid maale või veele juurdepääsu võimaliku kadumise eest; rõhutab, et need kaitsemeetmed peaksid hõlmama sotsiaalsete ja keskkonnaohutude hindamist vastava projekti algatamiseks ning õigusliku toetuse nendele kogukondadele, kui nad seda vajavad; soovib asendada G8 uue ühenduse (New Alliance) projektid üldise Aafrika põllumajandusarengu programmi (CAADP) algatustega; rõhutab, et finants- ja sotsiaalhüvitised peavad olema siduvad kohustused ja et alati tuleb kaaluda alternatiivseid arengukavasid;

38. soovib, et EL jätkaks jätkusuutlikul viisil taastuvate ja rohelise energia projektide toetamist arenguriikides, eelkõige äärepoolseimates maapiirkondades; tunneb heameelt asjaolu üle, et üks EIP tulemusliku rahastamise vahendi prioriteete on energiavaldkonna investeringud, mida tunnustatakse laialdaselt kui üht põhitegurit Aafrika majanduskasvu hoogustamisel; ootab, et innovatiivsed rahastamisvahendid soodustaksid erasektori investeringuid taastuenergiasse, energiatõhususse ja energiale juurdepääsule; ergutab ka EIP-l ja kõigil Euroopa arendamise finantsasutustel jätkama selliste investeerimisprojektide rahastamist, millega toetatakse kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist Aafrikas kooskõlas ELi kohustustega ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames; tuletab meelde, et prioriteediks tuleb seada väikesemahulised põhivõrguvälised detsentraliseeritud taastuenergia projektid, et tagada maapiirkondade juurdepääs energiale, vältides suuremahuliste energiataristute võimalikke negatiivseid sotsiaalseid ja keskkonnamõjusid;

Neljapäev, 14. aprill 2016

39. nõuab tungivalt, et EL töötaks välja tugeva õigusraamistiku, mis põhineks arengu tõhususe kriteeriumitel, mille raames erasektor peab toimima, sealhulgas pikaajaliste avaliku ja erasektori lepinguliste partnerluste edendamine; nõuab tungivalt, et EL edendaks kulutõhususe analüüsist lähtudes avaliku ja erasektori partnerlusi ainult juhul, kui muud odavamad ja väiksema riskiga rahastamisvõimalused ei ole kättesaadavad; kutsub ELi üles rakendama avaliku ja erasektori partnerlusprojektide suhtes tõhusaid kaitsemeetmeid, et tagada inimõiguste, sealhulgas naiste õiguste järgimine;

40. väljendab heameelt saavutuste üle avaliku ja erasektori vahendite ühiskasutusse andmisel tervishoius ning ravimite kättesaadavuse parandamisel, samuti tehnosiirde potentsiaali suuremal ärakasutamisel arenguriikides; soovib ELil tegutseda toetajana uute koostöövaldkondade avastamiseks, mis ulatuvad ravimitele juurdepääsust mittetoimivate tervishoiusüsteemide reformimiseni arenguriikides; rõhutab, et kohalike VKEde/ tööstusektori VKEde toetamist saab edendada mitte ainult rahastamisvahendite, vaid ka tehnosiirde, suutlikkuse suurendamise, jätkusuutliku tarnijate arendamise ja ettevõtlaste ühendusprogrammide abil;

41. rõhutab, kui tähtis on sulgeda lõhe arenguriikide haridussüsteemi ja olemasoleva tööturu vahel; kutsub komisjoni üles soodustama programme ja toetama avaliku ja erasektori partnerlusi, mis hõlmavad kõiki koolide, ülikoolide, koolituskeskuste ja erasektori osaliste asjaomaseid sidusrühmi, et pakkuda tööturu jaoks asjakohaseid koolitus- ja haridusvõimalusi; ergutab dualse kutseõppe asutuste rajamist, kus noored, kes läbivad ühe kutseala praktilistele aspektidele põhitähelepanu pööravat kutsealast õpipoisiõppe programmi, saavad ka erialastes kutseõppeasutustes teoreetilist õpet;

42. juhib tähelepanu, et edukalt jätkusuutliku arengu saavutamiseks tuleb tugevdada valitsuste suutlikkust toimida reguleerijatena;

Erasektori kaasamise põhimõtted

43. rõhutab asjaolu, et tegutsemiseks ettevõtlussektoris on vaja paindlikku lähenemisviisi, mida kohandatakse mitte ainult oodatavaid tulemusi, vaid ka sellist määra silmas pidades, mille kohaselt kohalikud tingimused soodustavad eraettevõtlust ja investeerimist; soovib diferentseeritud lähenemisviisi seoses vähim arenenud riikide ja ebakindlate riikidega; võtab teadmiseks, et investeerimine ja erasektori osalemine säästva arengu eesmärkidega seotud sektorites on eri arenguriikide puhul väga erinev; kutsub rahastajaid üles andma suurema osa oma vähimarenenud riikidele antavast abist toetuse vormis;

44. tunneb heameelt komisjoni erasektorit ja arengut käsitlevas teatises esitatud kriteeriumite üle otsetoetuste andmiseks erasektorile; nõuab kõiki erasektori partnerlusi hõlmava selgelt piiritletud raamistiku loomist, rakendades selleks võrdlusaluseid, näiteks mikroettevõtjatele suunatud meetmeid, krediidile juurdepääsu strateegiaid ja ebasoodsas olukorras rühmade, naiste ja noorte tööhõivesse kaasamist, mis peab tagama kooskõla poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõttega, arengu tõhususe põhimõttega ja arengupoliitika eesmärkidega, eelkõige vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamiseks; on arvamusel, et kõik otsused avaliku ja erasektori partnerluste kasutamise edendamiseks nende ühendamise kaudu arenguriikides peaksid põhinema nende mehhanismide põhjalikul hindamisel seoses arengumõjuga, aruandekohuselusega ja läbipaistvusega ning varasemast kogemusest saadud õppetundidega;

45. väljendab muret selle pärast, et alati ei ole kehtestatud kaitsemeetmeid, et tagada avaliku sektori rahaliste vahendite sihtotstarbeline kasutamine; rõhutab, et mõõdetavates väljundnäitajates, järelevalve- ja hindamismehhanismides tuleb kokku leppida projekti ettevalmistavas etapis, tagades samal ajal, et investeeringud on kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste, sotsiaalsete ja keskkonnanormidega ja läbipaistvusega ning et erasektor maksab õiglase osa maksudest, rõhutab riski hindamise, võla jätkusuutlikkuse, läbipaistvuse ja investeeringukaitse tähtsust; toonitab riikide parlamentide ja kodanikuühiskonna ametliku nõustamis- ja järelevalverolli tähtsust täieliku aruandekohuseluse ja läbipaistvuse tagamisel; soovib tagada arenguriikides, kus arenguprojekt läbi viiakse, ettevõtete poolse kuritarvitamise ohvritele tulemusliku juurdepääsu õigusemõistmisele ja hüvitisele;

Neljapäev, 14. aprill 2016

46. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et arengupartnerlustes osalevad ettevõtted tegutsevad vastavalt säästva arengu eesmärkidele ning peavad kinni ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetest ja austavad neid; toetab igati ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete tõhusat ja ulatuslikku levitamist ja rakendamist nii ELis kui ka mujal ning rõhutab, et ÜRO juhtpõhimõtete tõhusas rakendamises esinevate puuduste kõrvaldamiseks tuleb võtta kõik vajalikud poliitilised ja seadusandlikud, sh õiguskaitse kättesaadavust puudutavad meetmed; soovib, et kõik arenguriikides tegutsevad ettevõtted tagavad vastavalt OECD suunistele rahvusvahelistele ettevõtetele teatava läbipaistvuse seoses inimõiguste austamisega, panustamisega arenguriikide sotsiaalsesse ja keskkonnavalasessesse heaolusse ning tehes koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega toimuva partnerluse kaudu; rõhutab, et on vaja, et liikmesriigid koostaksid riiklikud kavad ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning eelkõige konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevate OECD hoolsuskohustuse suuniste rakendamiseks;

47. rõhutab, et ELi kaubandus- ja arengupoliitikas tuleb respektierida arenguriikide ja eelkõige vähim arenenud riikide poliitilist ja majanduspoliitilist vabadust säilitada vajaduse korral peamised imporditollimaksud ning edendada kohalikus töötlevas ja põllumajandustööstuses erialast ettevalmistust nõudvate korralike töökohtade loomist, kuna need võimaldavad saavutada kõrgemat omamaist lisandväärtust, tööstuse kasvu, ekspordi kasvu ja mitmekesistamist, mis on kaasava majandusliku ja sotsiaalse uuenemise tähtsad tegurid; palub ELil ja liikmesriikidel edendada konkreetseid meetmeid, mille abil tagada, et rahvusvahelised korporatsioonid maksavad makse selles riigis, kus nad kasumit teenivad, ning edendada riikide kaupa liigendatud erasektori aruandlust, parandades sellega kohalikku vahendite kaasamise võimekust ja ausat konkurentsi;

48. soovib ELil toetada ÜRO raames inimõigustealase rahvusvahelise õigusakti väljatöötamist rahvusvaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtete suhtes, kuna see täpsustab rahvusvaheliste korporatsioonide kohustusi inimõiguste valdkonnas, samuti korporatsioonide kohustusi riikide ees, ning sellega luuakse tõhusad õiguskaitsevahendid ohvritele juhtudeks, kui riigi kohtusüsteem ei ole selgelt võimeline korporatsioonidele süüdistusi esitama;

49. tunneb heameelt komisjoni seisukoha üle, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni inimväärse töö tagamise suuniste strateegilisi sambaid tuleb tugevdada, sest see on võimalus tegeleda ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutusega, eelkõige kõige tõrjutumate isikute hulgas, kelle hulka kuuluvad naised, lapsed, eakad ja puuetega isikud; rõhutab, et on vaja, et ettevõtted toetaksid töötajate õiglast kohtlemist ja tagaksid ohutud ja tervislikud töötingimused, sotsiaalkaitse ja sotsiaaldialogi, võimaldades samal ajal konstruktiivseid suhteid töötajate, juhtkonna ja töövõtjate vahel;

Edasine plaan: vajalikud sammud selleks, et muuta erasektor arengupoliitikas jätkusuutlikuks partneriks

50. kutsub Euroopa institutsioone ja asutusi üles looma selge ja struktureeritud raamistiku erasektoriga sõlmitavate partnerluste ja liitude haldamiseks arenguriikides ning rõhutab, et erasektori rolli suurendamisega üheaegselt on tähtis töötada välja asjakohased kaitsemeetmed ja institutsioonilised oskused;

51. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles töötama välja selget ja konkreetset strateegiat, millega tagada erasektori tegevuse kooskõla arenguriikide valitsuste ja kodanikuühiskonna arenguprioriteetidega;

52. nõuab, et ELi tasandil loodaks valdkondlikud mitmeid sidusrühmi hõlmavad platvormid, mis ühendavad erasektorit, kodanikuühiskonna organisatsioone, vabauhendusi, mõttekodasid, partnerriikide valitsusi, rahastajaid, koostööorganisatsioone, sotsiaalseid ettevõtteid ja teisi sidusrühmi, et saada partnerite seas üle kahtlustest ja usalduse puudumisest ning leida lahendus väljakutsetele, mis tekivad tahtmatult ühiste arengusekkumiste tõttu; rõhutab sellega seoses olulist rolli, mida ELi delegatsioonid eri riikides täidavad niisuguste dialoogide vahendajana; märgib, et komisjoni ettepanek olemasolevate mehhanismide, näiteks arenguteemalise poliitikafoorumi tugevdamiseks on samm õiges suunas;

Neljapäev, 14. aprill 2016

53. tunnistas kontrollikoja soovitus, et komisjon peaks selgelt demonstreerima ELi toetuste rahalist ja arengualast täiendavust ühendamisprojektide puhul; tervitab komisjoni kavatsust laiendada segarahastamise ulatust nii, et see hõlmaks muid valdkondi peale taristu, näiteks säästvat põllumajandust, sotsiaalsektorit ja kohaliku erasektori arengut, kui komisjon sellele heakskiidu annab; nõuab siiski, et kõik segarahastamisega seotud tegevused peavad olema täielikult kooskõlas arengu tõhususe põhimõtetega, näiteks omavastutuse, aruandekohusluse ja läbipaistvusega, tagades et need aitavad kaasa säästva arengu eesmärkidele; kutsub komisjoni üles hindama laenude ja toetuste ühendamise mehhanismi ja tugevdama oma haldussuutlikkust seoses segarahastamise projektidega, nagu on soovitanud kontrollikoda; kutsub komisjoni üles demokratiseerima rahastamisvahendite ühendamise ELi platvormi ja piirkondlike segarahastamisvahendite struktuuri, kaasates nõuetekohaselt kõik kohaliku tasandi sidusrühmad, sealhulgas partnervalitsused, riikide parlamendid, erasektori osalejad, ametiühingud ja kohalikud kogukonnad; nõuab tungival, et komisjon tugevdaks abitoetuste loomise ja nende summade kehtestamise kriteeriumeid ning täpsustaks üksikasjalikult iga projekti segarahastamise lisaväärtust;

54. nõuab senise EIP välislaenude mandaadi laiendamist, et EIP saaks suurendada enda rolli säästva arengu saavutamisel ning eelkõige osaleda aktiivsemalt uues erasektori strateegias segarahastamise, projektide kaasrahastamise ning kohaliku erasektori arendamise kaudu; nõuab samuti suuremat läbipaistvust ja aruandekohustust EIPga seotud partnerlustes ja projektides; tuletab meelde, et EIP-le antud ELi tagatisega finantstehingud arenguriikides peavad lähtuma vaesuse vähendamise ja pikas perspektiivis vaesuse kaotamise põhieesmärgist; kutsub EIP ja muid liikmesriikide arenguabi finantsasutusi üles tagama, et nendelt toetust saavad ettevõtted ei tegele maksudest kõrvalehoidumisega;

55. kutsub komisjoni üles tagama, et madala sissetulekuga ja ebakindlates riikides erasektoriga loodavad partnerlused ja laenud seotakse kodanikuühiskonna organisatsioonidele antavate otsetoetustega ja viiakse vastavusse asjaomaste riikide arenguprioriteetidega, et tagada kodanike osalus ja kaasamine kodanikuühiskonna organisatsioone, kohalikke omavalitsusi ja ametiühinguid ühendavatesse paljusid sidusrühmi hõlmavatesse protsessidesse;

56. kutsub komisjoni üles tagama, et kõigil ELi delegatsioonidel oleks koolitatud ja kvalifitseeritud töötajad, kes on aktiivselt ette valmistatud toetama ja rakendama partnerlusi erasektori osapooltega; märgib, et lubadus kiirendada EIP kontorite asukohtade kokkuviimist ELi delegatsioonidega on samm õiges suunas; kutsub komisjoni üles kasutama kohapeal nende liikmesriikide parimaid tavasid, kelle saatkonnad on tavaliselt erasektori osapoolte jaoks esmaseks kontaktpunktiks;

57. nõuab komisjoni poolt kindlamat pühendumist seoses komisjoni poliitilise mõjuvõimu kasutamisega ja võimaluste otsimisega dialoogi pidamiseks partnerriikide valitsuste ja kohalike asutuste juures, et aidata kaasa tihedamale ja positiivsemale suhtlusele erasektoriga; toonitab, et riigistrateegia dokumendid, riiklikud soovituskavad ja eelarvetoetus võivad olla kõige väärtuslikumad vahendid partnerriikide ettevõtlusreformide sihipärasuse tagamisel partnerriikides ja siseriikliku industrialiseerimise edendamisel; soovib, et EL kiidaks heaks ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi tegevuskava säästva arengu eesmärkidesse investeerimise kohta; juhib tähelepanu asjaolule, et avaliku ja erasektori partnerluste väljatöötamine, struktureerimine ja rakendamine on jätkuvalt probleemiderohke ja keeruline tegevus ja nende edu sõltub ka selle keskkonna võimalustest, kus nad tegutsevad;

58. rõhutab, et vastutus tulemusliku ühise tegutsemise eest lasub mitte ainult rahastajatel ja asjaomastel ettevõtetel, vaid ka partnerriikide valitsustel; kutsub ELi üles töötama partnerriikide suutlikkuse suurendamise tugevdamise kallal, et hinnata avaliku ja erasektori partnerlusprojektides osalemise võimalusi; rõhutab, et hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtted, ettevõtlusreformi raamistik, korrupsioonivastased meetmed, avaliku sektori finantsjuhtimine ja tõhusad avalik-õiguslikud asutused on investeringute, innovatsiooni ja erasektori arengu seisukohast esmatähtsad;

Neljapäev, 14. aprill 2016

59. nõuab suuremat keskendumist rahastajate vahelisele kooskõlastamisele ja ühisele programmitööle, samuti keskset tähelepanu mõõdetavate tulemuste ja arenguväljundite saavutamisele, et maksimeerida ELi arengupoliitika mõju ja tagada arenguga seotud kulutuste puhul täielik aruandekohustus;

o

o o

60. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ÜRO peasekretärile, ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsile, ÜRO Tööstusarengu Organisatsioonile ja 2015. aasta järgse tegevuskava kõrgetasemelisele rühmale.
